AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2019 / 14 • Şubat 2019

SURİYE'DEKİ 'ERMENİ SÖYLEMİ' NE KADAR GÜVENİLİR?

AVİM

Ermenistandaki Suriye-Ermeni cemaatinin başkanı George Barseghyan, 10 Ocak 2019da ArmenPresse, Suriye Cumhurbaşkanı Beşer Esad ve mevcut Suriye rejiminin üst düzey memurları ile bir grup Ermeni işadamının da katıldığı toplantı hakkında bir röportaj verdi[1] . Bu heyetin görevinin Suriye-Ermenistan ilişkilerinin artmasına katkıda bulunarak, Başkan Esada desteklerini göstermek olduğunu belirtti.

Toplantı taleplerine çok kısa sürede yanıt veren Suriye başkanını öven Barseghyan iki devlet arasındaki derin ilişkilerden bahsetti. Bununla beraber uluslararası camianın çoğunluğunun Esad rejiminden yüz çevirmesine rağmen[2] Ermeni hükümetlerinin, Suriye hükümetiyle ilişkilerini sürdürdüğünü vurguladı.

Ermenistandaki Suriye-Ermeni cemaati başkanı, bu sebeplerden dolayı, Suriye rejiminin iş faaliyetleri ve restorasyon çalışmalarında Ermenilere öncelik tanıyacağını öne sürdü. Buna ek olarak, Barseghyan, Başkan Esaddan, El-Nusra Cephesi teröristleri tarafından yıkılmış olan Deyrizordaki Ermeni Soykırımı Anıt Kilisesinin[3] restorasyonu için aldığı söz hakkında hoşnutluğunu dile getirdi.

Başkanın, Esadın Deyrizordaki kilise için verdiği söz üzerine duyduğu sevincin arkasında tartışmalı bir tarihi geçmiş yatıyor. Şöyle ki, bu bölge Birinci Dünya Savaşı döneminde sevk ve iskân sırasında göç eden Ermeniler için başlıca yerlerden birisiydi. On yıllarca Ermeni trajedileri Deyrizor ile ilişkilendirildi. Ermeniler, çölde yaşamaya sürüldüklerini, ölüme terk edildiklerini iddia ederek, tüm karşı görüşlere kendisini kapatan bir hikâye geliştirdi. Tarihçilerin ortaya çıkardığı gerçeklere kör ve sağır olan bazı Ermeniler, Deyrizoru, Auschwitz ile karşılaştırmaktan bile çekinmediler. Bu iddialar Suriyedeki güncel olaylar ve bu olayların neticesinde uluslararası kamuoyunun Suriye coğrafyası hakkında daha detaylı bilgi edinmesi sonucunda bir kez daha çürütüldü. Deyrizorun da içinde bulunduğu, Mezopotamyanın en verimli yeri olan Fırat kıyılarında, Suriye savaşında yer alan yerel ve uluslararası oyuncular, Ermenilerin on yıllardır desteklediği tarihi anlatımın ne kadar çarpıtılmış olduğunu ortaya çıkardı.

Ermenistan doğumlu, Suriye parlamento üyesi Zhirayr Reisian da ArmenPresse verdiği röportajda Suriyedeki Ermeni topluluğunun, 2019da milli yapıların restorasyonu ile ilgili çalışmalarını sürdüreceğini belirtti.[4]

Reisian, restorasyon çalışmalarının 2018de Halepin kurtuluşuyla beraber başladığını bildirdi. Reisianın söylediğine göre Halep Ermeni Milli Sığınma Evi, Karen Jeppe Kolejinin

binaları, iki Ermeni kilisesi, Halep Kilikya Koleji[5] geçen yıl restore edildi. Reisian, restore çalışmalarının yalnızca Ermeni yapılarıyla sınırlı olmadığını ve diğer yapıların da restore edildiğinden bahsetti. Reisianın açıklamalarının tartışmalı tarafı ise Suriyedeki Türk mevcudiyetiyle alakalı olmuştur. Reisian Türkiyeyi Suriyede istila ile suçlayarak, Türkleri can kaybı ve yağmacılıktan sorumlu tuttu.

Bölgedeki anıtların Suriyedeki terörist gruplar tarafından yıkılması, uluslararası kamuoyunun tümü tarafından kınanması gereken bir durum. Suriyede yaşayan antik uygarlıkların ve küçük milletlerin tarihi mirasları, dünya üzerinden sadece insan hayatını değil, insan izlerini de silmek isteyen teröristlerden korunmalıdır. Bu sebeple, Ermenistandaki Suriye-Ermeni cemaatinin başkanı ile Ermenistan doğumlu Suriye parlamento üyesinin Suriyedeki Ermeni yapılarının restorasyonları konusundaki ifadeleri anlaşılır ve desteklenmelidir.

Türkiyenin krizin başından beri aralarında Suriyeli Ermenilerin de bulunduğu 3,5 milyon Suriyeliyi barındıran bir ülke olması ve çeşitli bölgelerde DEAŞın yenilmesinin ardından Suriyenin yeniden yapılanmasına sağladığı katkılar göz önünde bulundurulunca Reisianın, Suriyedeki Türk mevcudiyeti konusundaki suçlamaları, Türkiyenin tutumuna karşı kasti bir çarpıtma olarak değerlendirilebilir. Şaşırtıcı değildir ki, böyle iddialar Taşnak Ermenilerinin son zamanlarda Suriyeli Ermenilere yaptığı, Türkiyenin Suriyedeki askeri operasyonlarına karşı PYD/YPG terörist grubu içerisinde bulunan Kürt militanlara destek çağrılarıyla benzerlik taşıyor[6].

Barseghyanın Deyrizordaki Ermeni Soykırımı Anıt Kilisesinden söz etmesi ve Reisianın Suriyedeki, Türk mevcudiyeti konusunda yaptığı suçlamalar, bazı Ermeni yetkililerin büyük resme Türklere nefret çerçevesinde bakmayı tercih ettiğini gösteriyor. Ermeni yetkililerinin konu ne olursa olsun bu saldırgan söylemi kullanması, onların tarihi ve kültürel miraslar ve Suriyenin geleceği konusu ile ilgili dile getirdikleri endişelerdeki samimiyeti sorgulatıyor. Türkler ve Türkler hakkındaki asılsız iddialara olan takıntı, katıldıkları her platformda Ermenilerin duruşunu güçsüzleştirmekten başka bir işe yaramıyor. Sonuç itibariyle, Ermeni söylemi ancak durumun ciddi bir şekilde değerlendirilip, Türklere karşı düşmanlıkla beslenmekten kurtarılabilirse güvenilir olabilir.

[1] "Assad to Rebuild Armenian Genocide Memorial Church in Deir Ezzor." *AMN - AlMasdar News*. January 10, 2019. https://www.almasdarnews.com/article/assad-to-rebuild-armenian-genocide-memorial-church-in-deir-ezzor/.

[2] *Ibid*.

[3] *Ibid*.

[4] "Armenian Community of Syria to Continue Full-swing Restoration Works in

2019."

Armenpress. January 09, 2019. https://armenpress.am/eng/news/960028.html?fbclid=IwAR1hhfze3iq7cOCqvutTXgJSvnc_mA8RLgE4gKcAnBmtMV5AH02U9mDufs.

[5] *Ibid*.

[6] "SURİYE'DE ERMENİ- KÜRT KOALİSYONU: TÜRK DÜŞMANLIĞI BAZI KÖTÜ NİYETLİ ERMENİ MİLLİYETÇİLERİNİN DÜŞMANLIK DUYGULARINI KÖRÜKLÜYOR." *Avrasya İncelemeleri Merkezi - AVİM.* January 18, 2019. https://avim.org.tr/tr/Yorum/SURIYE-DE-ERMENI-KURT-KOALISYONU-TURK-DUSMANLIGI-BAZI-KOTU-NIYETLI-ERMENI-MILLIYETCILERININ-DUSMANLIK-DUYGULARINI-KORUKLUYOR.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "SURİYE'DEKİ 'ERMENİ SÖYLEMİ' NE KADAR GÜVENİLİR?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2019 / 14. Şubat 04. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/SURIYE-DEKI-ERMENI-SOYLEMI-NE-KADAR-GUVENILIR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır